

לבריאות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא

וצאצאיהם

חגית בת מרים ושמואל. פתחיה בן חנה ויאיר

וילדיהם: דרור, הלל, אשר, ישי, רות.

עודד בן מרים ושמואל. מעין רבקה בת אורלי ואפרים

וילדיהם: ידידיה, רננה, שירה, אמונה, צורי.

תמר בת מרים ושמואל. רועי בן שרה ומשה.

ובתם: אמונה מרתה

לרפואת חיים שמואל בן סימה

לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

פרק שני חטאת העוף

דף ח'

קדושת חטאת העוף

הקדיש תור או בן יונה להקריבו לחטאת העוף, משעה שהקדיש, שאמר "הרי זו לחטאת העוף" **נאסרה** החטאת בהנאה ויש בה **איסור מעילה** (כגון אם מכרה והוציאה לחולין).

נמלקה החטאת (היא עבודת דם הראשונה בעופות כנגד שחיטה בבהמות), נוספה בה קדושת הגוף ומעתה היא **נפסלת בנגיעת טבול יום או מחוסר כיפורים וכן היא נפסלת בלינה**.

היזו את דמה למזבח (היא עבודת דם אחרונה כנגד זריקת דם בבהמות) **אם נעשית** אחת העבודות **במחשבת פיגול**, מעתה בגמר עבודות הדם **נעשית** החטאת **פיגול** להתחייב על אכילתה כרת. **וכן מעתה יש בה כרת** למי שאכל ממנה נותר או טמא. **ומנגד**, מאחר שנשלמה עבודת הדם ונגמרה הקרבנה **בשרה יוצא מידי מעילה** גם אם היה בה פסול, כדעת רבי עקיבא שאמר זריקה מועילה ליוצא, **ואם לא היה בה פסול** בהזאת הדם **הותר בשרה לכהנים אף לאכילה**.

פסול וטומאה על ידי טבול יום

מי שהיה טמא, כגון שנגע בשרץ, עליו לטבול כדי להיטהר, ואינו נטהר מטומאתו לגמרי בטבילה עד צאת הכוכבים, ומשעת טבילתו ועד צאת הכוכבים הוא קרוי טבול יום.

ולדברי הכל, טבול יום שנגע בחולין אינו פוסל אותם.

וכמו כן, לדברי הכל טבול יום שנגע בתרומה פוסל את התרומה להיות שלישי לטומאה, אבל תרומה זו אינה חוזרת ומטמאה.

ונחלקו חכמים מה דין קדשים שנגע בהם טבול יום.

לדעת אבא שאול – טבול יום תחלה לקדש, כלומר לעניין קדשים טבול יום עצמו נחשב כראשון לטומאה, **שהוא עושה את הקדש שנגע בו שני לטומאה**, שהוא חוזר ועושה קדשים שלישי והם עושים קדשים אחרים רביעי לטומאה. הרי שטבול יום מטמא קדשים להיות שני לטומאה.

ולדעת רבי מאיר – טבול יום שני לקדש, כלומר לעניין קדשים טבול יום עצמו נחשב כשני לטומאה, **שהוא עושה את הקדש שנגע בו שלישי לטומאה**, שהוא חוזר ועושה קדשים אחרים רביעי לטומאה. הרי שטבול יום מטמא קדשים להיות שלישי לטומאה.

ולדעת חכמים – כשם שטבול יום פוסל תרומה ואינו מטמא אותה שתחזור ונתמא אחרים, כך **טבול יום פוסל קדשים**, אבל אינו מטמא אותם שיחזרו לטמא אחרים.

ומתחילה רצו לומר שמשנתנו, בה מבואר שטבול יום פוסל קדשים, היא כדעת חכמים ולא כדעת אבא שאול ורבי מאיר.

ואמר רבא שלדברי הכל מהתורה טבול יום פוסל קדשים ואינו מטמא אותם, כדברי חכמים, **ואבא שאול ורבי מאיר** שאמרו שטבול יום מטמא קדשים אין זה דין תורה אלא חומרה שהחמירו חכמים [=מעלה עשו בקדשים] להחשיב טבול יום כראשון או שני.

ומשנתנו היא כדברי הכל ומה ששנינו שטבול יום פוסל קדשים הכוונה היא שכך דינו מהתורה.

מיצוי דם חטאת העוף

נתבאר שהזאת דם חטאת העוף היא כנגד זריקת דם הקרבן בבהמות, ובהזאת דם חטאת העוף נשלמו כל מלאכות הדם והסתיימה ההקרבה.

ואולם, בהזאת דם חטאת העוף למזבח לא נשלמה מלאכת הדם לגמרי, שנאמר "וְהִזָּה מִדָּם הַחֲטָאתָ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ וְהִנְשָׂאָר בְּדָם יִמְצָה אֶל יְסוּד הַמִּזְבֵּחַ חֲטָאת הוּא" (ויקרא ה, ט) כלומר, לאחר ההזאה יש למצות (=לסחוט) את שארית הדם על יסוד המזבח.

ולדברי רב הונא אמר רב – מיצוי הדם הוא תוספת מצווה, שאם נשאר מדם החטאת לאחר ההזאה, מצווה למצות את הנשאר ליסוגד המזבח, אבל למעשה מדובר בשיריים ואין זה עיקר המצווה ומיצוי הדם אינו מעכב את הכפרה, וגמר עבודת ההקרבה היא ההזאה. (וכן דעת רבי עקיבא ותנא אחד מתלמידי רבי ישמעאל). ובה יצאה חטאת העוף מידי מעילה, ובה נקבע חטאת העוף בפיגול וכן לעניין נותר וטמא.

ולדברי רב אדא אמר רב – מיצוי הדם הוא חלק מעבודת הזאת הדם, ורק בו נשלמת עבודת ההזאה, ולפיכך הוא מעכב. (וכן דעת תנא אחד מתלמידי רבי ישמעאל), ורק במיצוי הדם של חטאת העוף יצא מידי מעילה, ורק במיצוי הדם של חטאת העוף הוא נקבע בפיגול, וכן לעניין נותר וטמא. (ויש לשנות במשנתנו מיצה דמה ולא הוזה דמה).

שיירי המנחה מעכבים את הקטרת הקומץ

נתבאר, שלדברי רב הונא אמר רב, משמעות הכתוב "וְהִנְשָׂאָר בְּדָם יִמְצָה אֶל יְסוּד הַמִּזְבֵּחַ" אינו חובה, אלא הכוונה היא שאם ישאר דם אז ימצא את דמו.

והקשה רב אחא בריה דרבא לרב אשי, אם כן, גם את הכתוב האמור בהקרבת המנחה נפרש כן, "וְהִנְשָׂאָר מִן הַמִּנְחָה לְאֵהָרֹן וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים מֵאֲשֵׁי ה'" (ויקרא ב, ג), אם נותרה מהמנחה לאחר הקרבת הקומץ יהיה הנותר לכהנים אבל אין הדבר מעכב, ואם לא נשאר מהמנחה דבר לאחר קמיצתה עדיין היא כשרה וניתן להקטיר את השיריים.

דף ט'

והלא אין הדבר כן, שהרי שנינו בעניין הקטרת המנחה "וְהִבִּיָּאָה אֶל בְּנֵי אֵהָרֹן הַכֹּהֲנִים וְקִמְצוּ מִשֶּׁם מְלֵא קִמְצוֹ מְסַלְּתָהּ וּמְשַׁמְנָהּ עַל כָּל לְבַנְתָּהּ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת אֲזִכְרֹתָהּ הַמִּזְבֵּחַהּ אִשֶׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה" (ויקרא ב, ב) ללמד שכשמקריב את הקובץ, מה שמקריב הוא חלק מהסולת של המנחה ולא כולו, שחובה שישאר מהמנחה חוץ מהחלק שקמץ ממנה.

ותירצו, שבפרשת מנחה נאמר שתי פעמים "והנותרת" ללמד שהשיריים מעכבים.

מיצוי דם עולת העוף

נתבאר שנחלקו חכמים בחטאת העוף האם מיצוי הדם הוא חלק מעבודת הזריקה והוא מעכב את הכפרה.

אמנם, לעניין עולת העוף הכל מודים שמיצוי הדם הוא עבודת הזריקה, שכן בעולת העוף אין כלל הזאה ונאמר בה רק מיצוי "וְהִקְרִיבוּ הַכֹּהֵן אֶל הַמִּזְבֵּחַ וּמָלַק אֶת רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַהּ וְנִמְצָה דָּמוֹ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ" (ויקרא א, טו).

קדושת חטאת העוף

הקדיש תור או בן יונה להקריבו לעולת העוף, משעה שהקדיש, שאמר "הרי זו לעולת העוף" נאסרה העולה בהנאה ויש בה איסור מעילה (כגון אם מכרה והוציאה לחולין).

נמלקה עולת העוף (היא עבודת דם הראשונה בעופות כנגד שחיטה בבהמות), נוספה בה קדושת הגוף ומעתה היא נפסלת בנגיעת טבול יום או מחוסר כיפורים וכן היא נפסלת בלינה.

מיצה הכהן את דמה על קיר המזבח (היא עבודת דם אחרונה כנגד זריקת דם בבהמות) אם נעשית אחת העבודות במחשבת פיגול, מעתה בגמר עבודות הדם נעשית העולה פיגול להתחייב על אכילתה כרת, וכן מעתה יש בה כרת למי שאכל ממנה נותר או טמא.

ומאחר שהעולה כולה כליל ואין בה בשר לכהנים, במיצוי דמה לקיר המזבח אין יוצא בה דבר מידי מעילה, עד שתישרף כולה, ויקחו מהאפר לתרומת הדשן, ככתוב "וְהָרִים אֶת הַדָּשֵׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הָעֹלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ אֶצְלַת הַמִּזְבֵּחַ" (ויקרא ו, ג) שבכך נגמרה כל מצוותה.

קדושת פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים

פרים הנשרפים, הם פר של יום הכפורים ופר הבא על כל המצות ופר העלם דבר. ושעירים הנשרפים, הם שעירי יום הכפורים ושעיר עבודת כוכבים. וכל אלה קדשי קדשים הם ואין בהם חלק לאכילת הכהנים, אלא בשרם עומד לשרפה.

הקדיש בהמה לצורך פרים או שעירים אלה, משעה שהקדיש, שאמר "הרי זה לפר לפר יום הכיפורים" או "הרי זה לשעיר יום הכיפורים" **נאסרו** בהנאה ויש בהם **איסור מעילה** (כגון אם מכר והוציא לחולין).

נשחטו, ונעשית בהם עבודת הקרבה ראשונה, נוספה בהם קדושת הגוף ומעתה הם **נפסלים** **בנגיעת טבול יום או מחוסר כיפורים וכן בלינה**.

היזה הכהן את הדם למזבח ונשלמה ההקרבה בעבודת דם אחרונה, **אם נעשית** אחת העבודות **במחשבת פיגול**, **מעתה** בגמר עבודת הדם **נעשו פיגול** להתחייב על אכילתם כרת, **וכן** מעתה יש בה כרת למי שאכל ממנה **נותר או טמא**.

ומאחר שאין בהם בשר לכהנים, בהזאת הדם **אין יוצא בהם דבר מידי מעילה**, **עד שיתעכל הבשר ויעשה אפר** שבכך נגמרה כל מצוותם.

קדושת עולת בהמה

הקדיש בהמה לעולה [קדשי קדשים], משעה שהקדיש, שאמר "הרי זו לעולה" **נאסרה** בהנאה ויש בה **איסור מעילה** (כגון אם מכר והוציא לחולין).

נשחטה, ונעשית בהם עבודת הקרבה ראשונה, נוספה בה קדושת הגוף ומעתה היא **נפסלת** **בנגיעת טבול יום או מחוסר כיפורים וכן בלינה**.

היזה הכהן את הדם למזבח ונשלמה ההקרבה בעבודת דם אחרונה, **אם נעשית** אחת העבודות **במחשבת פיגול**, **מעתה** בגמר עבודת הדם **נעשית** העולה **פיגול** להתחייב על אכילתה כרת, **וכן** מעתה יש בה כרת למי שאכל ממנה **נותר או טמא**.

ומשעת ההזאה הותר העור לכהנים, שנאמר "וְהִכְהֵן הַמִּקְרִיב אֶת עֹלֹת אִישׁ עֹר הָעֶלְוָה אֲשֶׁר הִקְרִיב לִפְהֵן לוֹ יְהִיָּה" (ויקרא ז, ח) **ויצא מידי מעילה**. אבל **הבשר יוצא מידי מעילה רק כשישרף כולו ויצא לבית הדשן** שאז נגמרה מצוותו.

קדושת חטאת ואשם וזבחי שלמי ציבור

חטאת בהמה ואשם וכן שלמים של ציבור כולם קדשי קדשים הם.

הקדיש בהמה לאחד מהקרבנות הללו, משעה שהקדיש, שאמר "הרי זו לחטאת" **נאסרה** בהנאה ויש בה **איסור מעילה** (כגון אם מכר והוציא לחולין).

נשחטה, ונעשית בהם עבודת הקרבה ראשונה, נוספה בה קדושת הגוף ומעתה היא **נפסלת** **בנגיעת טבול יום או מחוסר כיפורים וכן בלינה**.

זרק הכהן את הדם למזבח ונשלמה ההקרבה בעבודת דם אחרונה, **אם נעשית** אחת העבודות **במחשבת פיגול**, **מעתה** בגמר עבודת הדם **נעשית פיגול** להתחייב על אכילתה כרת, **וכן** מעתה יש בה כרת למי שאכל ממנה **נותר או טמא**.

ומשעת ההזאה הותר הבשר לכהנים, ויצא מידי מעילה. אבל **האימורים הקרבים על המזבח יוצאים מידי מעילה רק כשישרפו ויצאו לבית הדשן** שאז נגמרה מצוותם.

קדושת שתי הלחם

בחג השבועות מקריבים את שתי הלחם למנחה עם שבעה עם שני כבשים.

הקדיש את החיטים לצורך שתי הלחם, משעה שהקדיש, שאמר "הרי אלה לשתי הלחם" **נאסרו** בהנאה ויש בהם **איסור מעילה**.

אפה אותם בתנור, משעה שקרם פני הבצק והחל להתקשות, נעשית בהם עבודת הקרבה ראשונה, הדומה באלה לשחיטת הקרבן, ונוספה בה קדושת הגוף, ומעתה הם **נפסלים** **בנגיעת טבול יום או מחוסר כיפורים**.

וכמו כן, משעה שקרמו בתנור **ניתן להתחיל בהקרבת הקרבנות הבאים עם שתי הלחם** שנאמר "וְהִקְרַבְתֶּם עַל הַלֶּחֶם" ומשעה שקרמו בתנור נקראים לחם, והוכשרו הקרבנות לעבודת השחיטה.

נזרק דם הכבשים למזבח ונשלמה ההקרבה של הכבשים בעבודת דם אחרונה, בזריקת הדם של הכבשים הושלמה גם עבודת שתי הלחם, ולכן **אם נעשית** אחת העבודות **במחשבת פיגול**,

מעתה בגמר עבודות הדם התפגלו גם שתי הלחם להתחייב על אכילתם כרת, וכן מעתה יש בהם כרת למי שאכל מהם נותר או טמא.

ואם נעשו בהכשר, משעת זריקת הדם הותר הלחם לכהנים לאכילה, ויצא מידי מעילה.

קדושת לחם הפנים

בכל שבת מעמידים על השלחן שבמקדש את לחם הפנים, ומפנים את הישן משבוע שעבר. ויחד עם הלחם מניחים על השלחן שני בזיכי לבונה. הלבונה קרבה למזבח והלחם נאכל לכהנים.

הקדיש את החיטים לצורך לחם הפנים, משעה שהקדיש, שאמר "הרי אלה ללחם הפנים" נאסרו בהנאה ויש בהם איסור מעילה.

אפה אותם בתנור, משעה שקרם פני הבצק והחל להתקשות, הוא קרוי לחם, ונוספה בה קדושת הגוף, ומעתה הוא נפסל בנגיעת טבול יום או מחוסר כיפורים.

וכמו כן משעה זו הוא כשר להיסדר על גבי השלחן.

קרבו בזיכי הלבונה, נשלמה מצוות ההקרבה, ומעתה אם נעשית ההקרבה במחשבת פיגול, התפגל גם לחם הפנים להתחייב על אכילתו כרת, וכן מעתה יש בו כרת למי שאכל ממנו נותר או טמא.

ואם נעשו בהכשר, הותר הלחם לכהנים לאכילה, ויצא מידי מעילה.

קדושת מנחות

הקדיש את החיטים לצורך המנחה, משעה שהקדיש, שאמר "הרי אלה למנחה" נאסרו בהנאה ויש בהם איסור מעילה.

הכניס את המנחה לכלי שרת לצורך הקרבתה הרי זו מלאה ראשונה של הקרבת המנחה כעבודת השחיטה בבהמה, ונוספה בה קדושת הגוף, ומעתה היא נפסלת בנגיעת טבול יום או מחוסר כיפורים, וכן בלינה.

הקטיר הכהן למזבח את הקומץ שקמץ מן המנחה, הקטרה זו היא גמר מלאכת הקרבת המנחה כזריקת הדם בבהמה ונשלמה מצוות ההקרבה, ומעתה אם נעשית ההקרבה במחשבת פיגול, התפגלה המנחה להתחייב על אכילתה כרת, וכן אם נעשית נותר או נטמאת הרי היא כנותר וטמא בקדשים שהאוכל מהם חייב כרת.

ומשעת הקטרת הקומץ הותרו שיירי המנחה לכהנים, ויצאו מידי מעילה. אבל הקומץ עצמו הקרב על המזבח יוצאים מידי מעילה רק כשישרף כליל ויצא לבית הדשן שאז נגמרה מצוותו.

הנהנה מאפר תפוח שעל גבי המזבח

לאחר שהקטירו את חלקי הקרבן שעולים למזבח, (אימורי קדשי קדשים, בשר עולה, קומץ מנחה), מצווה ליטול מהגחלים המעוכלות ולתת מהם בצד המזבח שנאמר, "וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמְכַנְסֵי בַד וְלָבַשׁ עַל בְּשָׂרוֹ וְהָרִים אֶת הַדָּשֵׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הָעֹלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ אֶצְלַת הַמִּזְבֵּחַ" (ויקרא ו, ד), וששנינו בגדים שבישל בהם קדרה לרבו, אל ימזוג בהן כוס לרבו.

ולאחר מכן, כשהצטבר האפר הנשאר על גבי המזבח, הוא הנקרא אפר תפוח שעל גבי המזבח, היה הכהן עולה, ומפנה הכל מחוץ למחנה למקום המיועד לכך.

ועבודה אחרונה זו היא עבודה פחותה, ולכן קודם עבודה זו היה הכהן פושט את בגדי הכהונה שבהם תרם את הדשן ולובש בגדים פחותים, שנאמר "וּפָשַׁט אֶת בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת הַדָּשֵׁן אֶל מְחוּץ לַמִּחְנֶה אֶל מְקוֹם טְהוֹר" (ויקרא ו, ד), וששנינו בגדים שבישל בהם קדרה לרבו, אל ימזוג בהן כוס לרבו.

וקודם תרומת הדשן, הכל מודים שיש איסור מעילה בכל האפר שעל המזבח, כי עדיין לא נשלמה מצוותו, שעוד לא נתרם הדשן.

אך נחלקו חכמים אם יש מעילה באפר התפוח שעל המזבח לאחר שנטלו ממנו לתרומת הדשן, וקודם שפינו אותו מחוץ למחנה.

לדעת רב – בתרומת הדשן נשלמה מצוותו ושוב אין מעילה באפר התפוח הנשאר על המזבח. ומה ששנינו במשנתנו שיש מעילה עד היציאה לבית הדשן שחוץ למחנה, הכוונה היא עד השעה שנעשו ראויים לצאת לשם, כלומר עד שעת תרומת הדשן.

ומודה רב שכל זה באפר אבל גחלת שעדיין לא נעשית אפר יש בה מעילה גם לאחר תרומת הדשן.

ולדעת רבי יוחנן – השלמת המצווה אינה

בתרומת הדשן אלא בהוצאת האפר התפוח אל מחוץ למחנה, שהרי גם עבודה זו טעונה בגדי כהונה, (אלא שהם פחותים משאר בגדי כהונה) ומאחר שטעונה בגדי כהונה גם היא קרויה עבודה, **ורק לאחר הוצאת האפר אל מחוץ למחנה יצא מידי מעילה**.

וכל זה בעוד האפר על המזבח, אבל אם פקע מהמזבח, אפילו לא התעכל, ועודו גחלת יצא מידי מעילה.

תשלום מעילה של קדושת הגוף

הנהנה מההקדש מעל וחייב לשלם קרן, כלומר כסף בשווי הנאתו, ולהוסיף על כך חומש (מבחוץ, כלומר אם נהנה ב-80 ישלם 100) ובנוסף יש לו להביא אשם מעילה.

כשמעל בקדשים שיש בהם קדושת ממון בלבד כגון שנהנה ממון של בדק הבית, (ממון שהוקדש לצורך בניית המקדש ותחזוקתו), משלם את הקרן והחומש להקדש לבדק הבית.

ונחלקו חכמים למי משלם כשמעל בקדשים שיש בהם קדושת הגוף, כגון בשר קדשי קדשים לפני זריקת הדם וכן אימורים של כל הקדשים לאחר זריקת הדם.

לדעת רב – בקרן והחומש מביאים קרבנות נדבה של ציבור. וכן שנינו בברייתא אחת.

ולדעת לוי – בקרן והחומש יביא דבר שעולה כולו כליל למזבח כלומר קטורת. וכן שנינו בברייתא אחת.

מעל במעות חטאת ואשם

הפריש מעות כדי לקנות בהם בהמה לחטאת או לאשם שהוא חייב להביא, ונהנה מהם, מעל בהקדש, וחייב בקרן וחומש, ומביא קרן וחומש להיות מעות לצורך אותו קרבן.

אם הביא את המעות האחרונות לפני שקנה במעות הנשארות את הבהמה לקרבן, מביא קרן וחומש, ומוסיף אותם למעות, והכל עומד לקנות בהם את הבהמה לקרבן.

ואם לבסוף לא קנה במעות הללו את הקרבן, והרי הם מותר אותו קרבן.

כשהיו מעות חטאת, דינם כדין מותר חטאת. לדעת רבי שמעון, מוליכם לים המלח, שלדעתו כל חטאת שהתכפרו בעליה למיתה, וכל מעות מותר חטאת לים המלח. ולדעת חכמים, מביא במעות קרבנות נדבה של ציבור.

ואמר רבא בדף י', שמחלוקת זה נאמרה כשהפריש את המעות קודם ההקרבה, שכיון שהיו ראויות להצטרף למעות הראשונות להביא מהם חטאת, ולא הביא מהם חטאת, נעשו מותר חטאת. אבל אם נודע לו שמעל רק לאחר הקרבת החטאת, בשעה שמביא את הקרן והחומש כבר אינם ראויים לקנות בהם חטאת, ואין אומרים שיפריש אותם מתחילתם למותר חטאת לים המלח שאין מפרישים לאיבוד לכתחילה, ולדברי הכל מביא את המעות לקנות בהם קרבנות נדבה.

וכשהיו המעות אשם, הכל מודים שמביא מהם קרבנות נדבה של ציבור, כדין מותר אשם.

דף י'

הנהנה מבשר קדשי קדשים שנטמא

לדברי רבא, הנהנה מבשר קדשי קדשים שנטמא, אפילו נהנה ממנו קודם זריקת הדם, שעדיין לא הותר לכהנים, הרי זה פטור ממעילה.

והטעם לכך, **כי מאחר שנטמא הבשר שוב אינו ראוי לא לכהנים ולא לגבוה ואין בו עוד קדושה לעניין מעילה**.

ואף על פי שיש בבשר זה מצוות שרפה בקדש, כקדשים פסולים, אין בכך בכדי להחשיב את הנהנה ממנו כנהנה מההקדש.

הנהנה מאימורי קדשים

קלים לאחר שהעלה אותם

לדברי רבא, הנהנה מאימורי קדשים קלים, לאחר שהעלה אותם למזבח והחלו להישרף, אף על פי שעדיין לא נעשו אפר, הרי זה פטור ממעילה.

והטעם לכך, **כי מאחר שהעלה אותם למזבח נשלמה מצוותם ושוב אין בהם קדושה לעניין מעילה**.

ואף על פי שעדיין יש מצווה להפוך את האימורים על גבי המזבח כדי שישרפו היטב, אין בכך בכדי להחשיב את הנהנה מהם כנהנה מההקדש.

ומה שנתבאר בדף ט', שלדברי הכל יש מעילה באימורים לכל הפחות עד תרומת הדשן, אין זה אלא בקדשי קדשים (בשר עולה, אימורי שאר קדשי קדשים, קומץ המנחה) שקדושתם חמורה, ולכן אינם יוצאים מידי מעילה עד תרומת הדשן או עד שיפנו אותם לחוץ, אבל קדשים קלים אינם חמורים ומשעה שהעלה אותם למזבח והחלו להישרף עליו יצאו מידי מעילה.

קדושת דברים שאין להם מתירים

לעיל למדנו שדברים שיש להם מתירים, כגון שלמים וחטאת ואשם, שהקרבת הדם מתירה את הבשר לכהנים ואת האימורים למזבח. וכן עולת בהמה או עוף שהקרבת הדם מתירה את הבשר למזבח. וכן שתי הלחם שהקרבת דם הכבשים מתירה אותם לכהנים. וכן לחם הפנים, שהקרבת הבזיכים מתירה אותו לכהנים. וכן מנחות שהקרבת הקומץ מתירה את השיריים לכהנים. בכל אלה, אין מתחייבים עליהם משום פיגול או נותר או טמא משעה שקדשו הם עצמם, אלא משעה שקרב המתיר.

ומבואר במשנתנו, שדברים שאין להם דבר אחר שמתיר אותם, מתקדשים לעניין נותר וטמא משקדשו הם עצמם, ופיגול אין בהם כלל.

ובכלל זה, קומץ המנחה, והלבונה, והקטורת, ומנחת כהנים (שכולה כליל) ומנחת כהן גדול, ומנחת נסכים, שכל אלו קרבים כליל ואין דבר אחר מתיר אותם.

וכל אלה, משעה שהקדישם לצורך הקרבתם, כגון שאמר "תבואה זו למנחת כהנים" קדשו קדושת דמים ויש בהם איסור מעילה.

ומשהקדישם בכלי לצורך הקרבתם, כגון שנתן את הקומץ בכלי שרת להקריבו, קדשו קדושת הגוף, והוכשרו להיפסל בנגיעת טבול יום ומחוסר כיפורים ובלינה. וכמו כן, חייבים עליהם כרת של נותר או טמא. אבל פיגול אין בהם.

איסור פיגול חמור מאיסור טומאה

איסור פיגול האמור בקדשים חמור מאיסור נותר וטמא האמור בקדשים.

שכן בכדי להתחייב חטאת משום אכילת פיגול, די בידיעה אחת, כלומר שנודע לאוכל שאכל פיגול. וקרבונו קבוע לעניים ולעשירים, שכולם מביאים על כך חטאת בהמה. ואיסור זה לא הותר בשום מקום אף לא בקרבנות ציבור.

ולעומת זאת, בכדי להתחייב משום אכילת קדשים בטומאה לא די בידיעה אחת ורק אם נודע לו קודם האכילה ואחר האכילה ובשעת האכילה שכת, הוא מתחייב. ואין קרבנו קבוע לכולם, אלא עשיר מביא חטאת בהמה, ועני מביא חטאת העוף או מנחה. ואיסור זה הותר בציבור.

איסור טומאה בדבר שאין לו מתירים

נתבאר שדברים שיש להם מתירים יש בהם איסור פיגול ודברים שאין להם מתירים אין בהם איסור פיגול.

אבל איסור טמא יש בין בדבר שיש לו מתירים ובין בדבר שאין לו מתירים.

ואף שהיה מקום לומר שאם איסור פיגול חמור נאמר רק בדבר שיש לו מתירים כל שכן שאיסור טומאה הקל נאמר רק בדבר שיש לו מתירים.

מכל מקום הכתוב מלמד בפירוש, שגם בדבר שאין לו מתירים יש איסור טומאה, שנאמר "אמר אלהם לדתיתכם פל איש אשר יקרב מקל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה' וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מלפני אפי ה'" (ויקרא כב, ג), ללמד שאיסור טומאה נאמר בכל הקדשים, גם אלה שאין להם מתירים.

איסור טמא בקדשים

נתבאר שדברים שיש להם מתירים יש בהם איסור כרת על אכילה בטומאה, משעת הקרבת המתיר. ודברים שאין להם מתירים יש בהם יש בהם איסור כרת על אכילה בטומאה כבר משעה שקדשו בכלי ועוד לפני שהוקרבו.

ודבר זה למד מהכתוב "אמר אלהם לדתיתכם פל איש אשר יקרב מקל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה' וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מלפני אפי ה'" (ויקרא כב, ג), שעל כרחק אין כוונת הכתוב "אשר יקרב" למי שנוגע בקדשים, שלא מצינו כרת על נגיעה של טמא בקדשים. ועל כרחק הכוונה לכך שהוכשר להקרבה. ולפיכך דבר שיש לו מתירים נאסר בו איסור זה כשקרבו מתיריו והוכשר להיקרב.

ודבר שאין לו מתירים נאמר בו איסור זה

כשקדש בכלי והוכשר להיקרב.

ואיסור נותר למד בגזרה שווה "חילולי" "חילולי"
מטמא.

סליק פרק חטאת העוף

© כל הזכויות שמורות י.א.ה.

bekitsurl@gmail.com
